

© Shaun Martin

Mogućnosti za prilagođavanje

Shaun Martin

© World Wildlife Fund, Inc. 2012
All rights reserved.

Mogućnosti za prilagođavanje

Za koje ste primere
aktivnosti
prilagođavanja čuli,
pročitali, ili iskusili?

Mogućnosti prilagođavanja

Tri ključne lekcije

1. Neke mogućnosti za prilagođavanje na klimatske promene će zahtevati kreativnost i inovativnost. Ali mnoge će biti veoma slične Vašem postojećem radu.
2. Mogućnosti za prilagođavanje visoko zavise od konteksta u kom su razvijene. Sve mogućnosti neće raditi svuda, iako su namenjene rešavanju istog problema.
3. Postoji mnogo potencijalnih mogućnosti za rešavanje jednog problema. Izazov je pronaći one najbolje.

Razumevanje uticaja

**REZULTAT
KLIMATSKIH
PROMENA**

povećana jačina oluja

NEPOGODA

jaka oluja

NEPOGODA

poplava

UTICAJ

gubitak divljih životinja

UTICAJ

izbijanje bolesti

UTICAJ

oštećenje ljudskih naselja

Tipovi uticaja

- oštećenje ljudskih naselja
- smanjena produktivnost u poljoprivredni i ribarstvu
- decreased food security
- širenje vektorski prenosnih zaraza
- gubitak sredstava za izdržavanje
- gubitak zemljišta
- degradacija zemljišta (erozija, salinizacija, itd.)
- oštećenje šuma
- izbeljivanje korala
- gubitak biodiverziteta
- ostali uticaji

Kategorije strategija za prilagođavanje

- 1. promena praksi upravljanja prirodnim resursima**
- 2. izgradnja institucija**
- 3. pokretanje procesa planiranja**
- 4. podizanje svesti**
- 5. promovisanje promena tehnologije**
- 6. uspostavljanje sistema za monitoring/rano upozoravanje**
- 7. promena poljoprivrednih praksi**
- 8. restauracija i očuvanje funkcija ekosistema**
- 9. promovisanje promena politika**
- 10. poboljšanje infrastrukture**
- 11. obezbeđivanje mehanizama osiguranja**
- 12. osposobljavanje ljudi**

Adapted from: World Resources Institute, Weathering the Storm: Options for Framing Adaptation and Development

Jednostavna mogućnost

reka

teren za golf

ljudsko naselje

reka

vlažno stanište

Jednostavna mogućnost

jaka oluja

poplava

oštećenje ljudskih naselja

nema uticaja na staništa

Jednostavna mogućnost

reka

restauracija za gozdi staništa

ljudsko naselje

Mogućnosti za specifične okolnosti

- **Hvatači magle**
- **Veštački glečeri**
- **Sakupljanje vode**
- **Udaljavanje**

Hvatači magle

NEPOGODA

suvoća

UTICAJ

**nedostatak vode za lokalne
zajednice**

IZABRANA MOGUĆNOST

**postavljanje hvatača magle
za sakupljanje vode**

hvatači magle

Veštački glečeri

NEPOGODA

promene vremenskog okvira
dostupnosti vode

UTICAJ

smanjena poljoprivredna
proizvodnja

IZABRANA MOGUĆNOST

Izgradnja veštačkih glečera za
kontrolu vremenskog okvira
topljenja leda

veštački glečeri

Sakupljanje vode

NEPOGODA

suša

UTICAJ

smanjena produktivnost
poljoprivrede, sredstava za
život

IZABRANO REŠENJE

korišćenje tradicionalnih
metoda očuvanja vode

sakupljanje vode

Udaljavanje

NEPOGODA

Porast nivoa mora i olujni talasi

UTICAJ

Oštećenje ljudskih naselja

IZABRANA MOGUĆNOST

Sprečiti razvoj direktno na obali

© Carlos Drews / WWF-Canon

udaljavanje

???

NEPOGODA

visoke temperature peska

UTICAJ

visoka smrtnost jaja i
mladunaca morske kornjače

IZABRANA MOGUĆNOST

???

A. Pomeriti gnezda u gnezdilišta i zaseniti ih

B. Pomeriti gnezda u inkubatore radi kontrolisanja temperature

C. Zasadi drveće duž ivice plaže odakle su prethodno uklonjena, da bi se obezbedila zasena

D. Pomeriti gnezda na druge plaže koje su po prirodi hladnije

zasenjivanje plaža

Tri ključne lekcije

1

Neke mogućnosti za prilagođavanje na klimatske promene će zahtevati kreativnost i inovativnost. Ali **mnoge će biti veoma slične Vašem postojećem radu.**

2

Mogućnosti za prilagođavanje **visoko zavise od konteksta** u kom su razvijene. Sve mogućnosti neće raditi svuda, iako su namenjene rešavanju istog problema.

3

Postoji **mnogo potencijalnih mogućnosti** za rešavanje jednog problema. Izazov je **pronaći one najbolje.**